

Document de prezentare MiFID II

Stimate Client,

Prin prezentul document de informare va aducem la cunostinta ca, incepand din data de 06 iulie 2018, modul in care Banca Transilvania presteaza servicii de investitii financiare s-a modificat, ca urmare a obligatiei de conformare cu prevederile Legii 126/2018. In cele ce urmeaza, regasiti informatii referitoare la impactul acestor schimbari asupra relatiei de afaceri cu dumneavoastra.

Cadrul legislativ

Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare, care asigura transpunerea prevederilor Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European si a Consiliului, din 15 mai 2014, privind pietele instrumentelor financiare si de modificare a Directivei 2002/92/CE si a Directivei 2011/61/UE (*MiFID II*- The Markets in Financial Instruments Directive) a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 521 din 26 iunie 2018 si a intrat in vigoare in data de 06 iulie 2018.

Cadru de aplicare si obiective

Directiva MiFID II si Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare au ca scop crearea unui cadru legal prin care se acorda un grad ridicat de protectie investitorilor si prin care sunt stabilite reguli de conduita in afaceri pentru societatile de investitii ce ofera servicii de investitii financiare sau care desfasoara activitati de investitii.

Directiva MiFID II se aplica instrumentelor financiare si serviciilor de investitii financiare furnizate investitorilor de catre firmele de investitii: institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de administrare a investitiilor, etc.

Din perspectiva MiFID II, Banca are in vedere clasificarea si evaluarea clientilor in functie de serviciile furnizate. Astfel, conform MiFID II, clientii se clasifica in trei categorii: **Clienti retail**, **Clienti profesionali**, **Contraparti eligibile**.

Banca are in raport cu clientii sai urmatoarele obligatii:

- de a incadra Clientul intr-una din categoriile de mai sus la inceputul relatiei de afaceri cu acesta sau, ulterior, la momentul cand clientul opteaza pentru un serviciu sau produs aflat sub incidenta MiFID II;
- dupa caz, de a evalua profilul Clientului in baza unor chestionare de profilare in functie de care isi va adapta oferta de produse si servicii pe care le va oferi respectivului Client.

Cuprins:

Cadrul legislativ	1
Clasificarea si incadrarea clientilor.....	2
Servicii de investitii financiare oferite de Banca Transilvania.....	3
Piata tinta	5
Conditii necesare pentru tranzactionarea produselor de investitii financiare	5
Pastrarea in siguranta a activelor clientilor.....	6
Principii privind cea mai buna executare si gestionare a ordinelor	6
Locuri de executare a ordinelor.....	7
Locuri de tranzactionare	8
Modalitati de comunicare, rapoarte catre client, suport durabil.....	9
Principii pentru administrarea conflictelor de interese.....	10
Instrumente financiare si riscurile asociate acestora.....	10
Tarife si costuri asociate.....	14

Clasificarea si incadrarea clientilor

1. Clientii retail beneficiaza de cel mai inalt grad de protectie prin cerintele de informare, evaluare, transparenta si comunicare. Banca trebuie sa furnizeze toate informatiile necesare astfel incat sa ajute clientii sa inteleaga riscurile ce decurg din serviciile si investitiile propuse. Se incadreaza in categoria retail, de regula, persoanele fizice precum si persoanele juridice care nu indeplinesc criteriile pentru clasificarea in categoria clienti profesionali.

2. Clienti profesionali sunt clientii care au experienta, cunostintele si capacitatea de a lua decizia investitionala si de a evalua riscurile pe care aceasta le implica. Clientii profesionali beneficiaza de un grad mai redus de protectie decat clientii retail.

Intra in aceasta categorie entitatile care sunt autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (instituti de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari,

organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc.) si care nu sunt clasificate drept contraparti eligibile.

3. Contraparti eligibile sunt entitatile autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (instituti de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari, organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc). Acesti clienti beneficiaza de cel mai redus grad de protectie.

De regula, daca la initierea relatiilor contractuale, in baza informatiilor disponibile, clientul nu va fi incadrat intr-una din categoriile: „Clienti Profesionali” sau „Contraparti eligibile”, el va fi considerat incadrat in categoria clientilor retail, beneficiind astfel de toate avantajele care decurg din aceasta clasificare.

La cererea lui, un client retail poate fi incadrat in categoria clientilor profesionali, daca va dori sa aiba acces la anumite instrumente financiare nedisponibile clientilor de retail, dar va beneficia de masuri de protectie mai reduse.

Pentru a deveni client profesional, clientul retail trebuie sa indeplineasca cumulativ 2 din urmatoarele 3 conditii:

Persoana fizica:

1. In intervalul unui an calendaristic, clientul sa fi efectuat in medie cel putin 10 tranzactii/trimestru cu instrumente financiare;
2. Dimensiunea portofoliului investitional al clientului sa fie de minimum 500,000 EUR sau echivalent (incluzand depozite bancare si instrumente financiare);
3. Clientul sa fi lucrat cel putin un an intr-o functie care necesita cunostinte legate de tranzactii cu instrumente si servicii de investitii financiare.

Persoana juridica

1. Bilant contabil total: 20.000.000 EUR;
2. Cifra de afaceri neta: 40.000.000 EUR;
3. Fonduri proprii: 2.000.000 EUR.

Servicii de investitii financiare oferite de Banca Transilvania

Banca Transilvania poate presta urmatoarele servicii:

1. Servicii principale (servicii si activitati de investitii):

- a) executarea tranzactiilor financiare ce intra sub incidenta MiFID II cu clientii bancii la preturi publicate de banca precum si cu contrapartide financiare;
- b) tranzactionarea instrumentelor financiare pe cont propriu;
- c) subscrierea de instrumente financiare si/sau plasamentul de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- d) plasamentul de instrumente financiare fara un angajament ferm (licitatii pe piata primara a titlurilor de stat emise Guvernul Romaniei)

2. Servicii auxiliare:

- a) pastrarea in siguranta si administrarea instrumentelor financiare in contul clientilor, inclusiv custodia si servicii in legatura cu acestea, cum ar fi administrarea fondurilor sau garantiilor;

- b) acordarea de credite sau imprumuturi unui investitor, pentru a-i permite acestuia efectuarea unei tranzactii cu unul sau mai multe instrumente financiare, in cazul in care societatea de servicii de investitii financiare este implicata in tranzactie;
- c) consultanta acordata entitatii cu privire la structura de capital, strategia industrială și aspecte conexe acesteia, precum și consultanta și servicii privind fuziunile și achizițiile unor entități;
- d) servicii de schimb valutar in legatura cu activitățile de servicii de investitii prestate;
- e) consultanta cu privire la instrumentele financiare, prin aceasta activitate intelegandu-se cercetare pentru investitii și analiza financiară sau orice forma de recomandare generală referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare;
- f) servicii in legatura cu subscrierea de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- g) serviciile și activitățile de investitii, precum și serviciile conexe de tipul celor prevazute la pct. 1 și pct. 2 lit. a) - f), legate de activul suport al urmatoarelor instrumente derivate, in cazul in care acestea sunt in legatura cu prevederile privind serviciile principale și conexe:
 - g.1) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii și orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi decontate in fonduri banesti la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere);
 - g.2) optiuni, contracte futures, swap-uri și orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri și care pot fi decontate fizic, cu conditia sa fie tranzactionate pe o piata reglementata și/ sau in cadrul unui sistem alternativ de tranzactionare;
 - g.3) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward și orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri, care pot fi decontate fizic, neincluse in categoria celor de la punctul g.2 și neavand scopuri comerciale, care au caracteristicile altor instrumente financiare derivate, tinand seama, printre altele, daca sunt compensate și decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau sunt subiect al apelurilor in marja in mod regulat;
 - g.4) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii și orice alte contracte derivate in legatura cu variabile climatice, navlu, aprobari pentru emisii de substante sau rate ale inflatiei sau alti indicatori economici oficiali, care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi astfel decontate la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere), precum și orice alte contracte derivate in legatura cu active, drepturi, obligatii, indici și indicatori financiari, neincluse anterior in prezenta definitie, care prezinta caracteristicile altor instrumente financiare derivate.

Conform MiFID II, Banca **poate** desfasura relatia de afaceri cu clientii sai astfel:

- **oferire de informatii financiare pentru investitii cu consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura sa evalueze serviciile de investitii sau instrumentele financiare recomandate. De asemenea, Banca poate sa ceara informatii suplimentare specifice unui anume produs de investitii recomandat in cadrul unui *test de adecvare*;
- **oferire de informatii financiare pentru investitii fara consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura sa evalueze daca serviciile de investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt potrivite profilului de risc al acestuia.
- **executare tranzactii clienti:** Banca nu va solicita informatii Clientului și nu va efectua nici un test daca serviciile se refera la instrumente financiare non-complexe (ex: actiuni admise la tranzactionare pe o piata reglementata, instrumente ale pietei monetare,

obligatiuni, titluri de participare la fonduri de investitii etc), iar serviciile sunt furnizate la initiativa acestuia.

Piata tinta

Atunci cand banca actioneaza in calitate de producator si/sau distribuitor al produselor de investitii, stabileste in prealabil, piata tinta catre care se adreseaza.

Identificarea pietei tinta se face intr-o maniera adecvata si proportionala, luand in considerare natura produsului de investitii oferit spre vanzare. Prin urmare, pentru produse simple (unitati de fond, obligatiuni, etc) piata tinta va avea un caracter mai general iar pentru produse sofisticate piata tinta va fi identificata in detaliu.

Pentru determinarea pietei tinta, banca contureaza profilul investitional al clientului folosind urmatoarele criterii generale:

- tipul de clienti vizati de produs;
- cunostinte si experienta;
- situatia financiara si capacitatea de a suporta pierderi;
- toleranta la risc;
- compatibilitatea profilului de risc cu gradul de sofisticare al produsului

Pentru profilarea clientilor sunt folosite chestionare specifice sau, dupa caz, matrice generale construite in functie de caracteristicile tipului de client, numarul si diversitatea produselor achizitionate deja din banca, istoricul relatiei de afaceri, dimensiunea fondurilor derulate prin banca, apetitul pentru economisire, etc.

Conditii necesare pentru tranzactionarea produselor de investitii financiare

Pentru derularea adecvata a tranzactiilor cu astfel de produse de investitii financiare, sunt necesare urmatoarele conditii minime:

1. Completarea si semnarea contractelor specifice de investitii financiare si ale anexelor acestora, inclusiv furnizarea completa a datelor si informatiilor solicitate prin cererea de deschidere cont;
2. Completarea chestionarelor (profilare/adecvare) prezentate la initierea relatiei/achizitionarea unui produs de investitii ce intra sub incidenta MiFID II;
3. Detinerea sumelor de bani/instrumentelor financiare in conturile specifice necesare in vederea efectuarii tranzactiilor (inclusive comisionul si/sau orice alte taxe datorate);
4. In cazul in care clientul este persoana juridica, acesta va putea derula tranzactii doar dupa achizitia unui Cod LEI (cod unic de identificare al persoanelor juridice). Codul LEI reprezinta un identificator unic de 20 de caractere, obligatoriu pentru o persoana juridica ce efectueaza o tranzactie financiara. Persoanele juridice romane si straine pot verifica urmatoarele pagini de Internet pentru informatii suplimentare: <https://www.leiroc.org/lei/how.htm> ; <https://www.globallei.com/>.

5. Plasarea ordinului de cumparare/vanzare sau a cererii de cotatie (RFQ) prin modalitatile specifice agreate la deschiderea contului in conformitate cu prevederile legale, conform instructiunilor (generale sau specifice) oferite de catre client.

Banca Transilvania accepta cereri de cotatie de la clienti sau executa ordinele de tranzactionare pentru produsele de trezorerie (piata valutara, monetara, produse structurate, produse financiare cu venit fix) la sediile Bancii in cadrul programului de lucru aferent produselor tranzactionate.

Pastrarea in siguranta a activelor clientilor

Banca pastreaza in custodie sau in conturile specifice deschise instrumentele financiare tranzactionate atat pe pietele reglementate, cat si in cadrul sistemelor alternative de tranzactionare.

Banca delimiteaza strict operatiunile si evidentelor cu instrumente financiare detinute in numele si contul clientilor fata de operatiunile si evidentele in numele si contul propriu. Banca foloseste o aplicatie informatica interna care evidentiaza zilnic in conturile de custodie atat identitatea clientului cat si detinerie acestuia. De asemenea, sunt pastrate in siguranta toate documentele si inregistrarile aferente operatiunilor si evidentelor cu instrumente financiare. Evidentele si inregistrarile sunt clare, corecte si conforme cu realitatea. Operatiunilor legate de intermediere si custodie sunt procesate de catre personal calificat, instruit, dedicat si cu standarde morale ridicate.

Banca supravegheaza prin tehnici si procedee adecvate activitatea de intermediere si custodie astfel incat sa asigure detinatorilor instrumente financiare siguranta proprietatii asupra acestora. Banca detine o structura organizatorica adecvata pentru a reduce riscul pierderii sau al diminuarii activelor clientilor sau a drepturilor aferente acelor active, ca urmare a fraudei, a slabei administrari sau a modului inadecvat de pastrare a registrelor sau a neglijentei.

Conform legii, Banca a desemnat si notificat supraveghetorului o persoana care are atributia de protejare a instrumentelor financiare si care verifica lunar, prin sondaj, modul in care sunt pastrate instrumentele financiare detinute de clienti si raporteaza conducerii rezultatul acestor verificari.

Principii privind cea mai buna executare si gestionare a ordinelor

Principiile privind cea mai buna executare a ordinelor ("Best execution") din Banca Transilvania stabilesc conditiile si modalitatile in care Banca executa ordinele Clientilor Retail si Profesionalii in legatura cu instrumente financiare (asa cum sunt ele definite in Directiva UE privind pietele instrumentelor financiare – MiFID II) in vederea obtinerii celui mai bun rezultat posibil. Aceste principii se aplica in cazul in care Banca Transilvania accepta un ordin pentru executare sau in alte situatii in care am convenit in mod expres acest lucru. Aceste principii prezinta locurile de tranzactionare unde sunt executate cu regularitate ordinele Clientilor de catre Banca Transilvania.

Regulile privind cea mai buna executare din cadrul MiFID II nu se aplica contrapartidelor eligibile. Cu toate acestea Banca Transilvania va actiona cu onestitate, corectitudine si

profesionalism in relatia cu contrapartidele eligibile. De asemenea, Banca va comunica corect, clar si nu va induce in eroare contrapartida. In situatii specifice, in relatia cu Clientii Profesionalii, regulile privind cea mai buna executare in cadrul MiFID II pot sa nu fie aplicabile sau pot fi aplicabile in mod diferit.

Cea mai buna executare va fi asigurata prin luarea tuturor masurilor necesare pentru a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru Clientii Bancii atunci cand Banca executa ordinele Clientilor sau le transmite catre o alta institutie financiara spre executare, luand in considerare factorii si criteriile de mai jos.

Pentru a obtine cel mai bun rezultat Banca va lua in considerare urmatoorii factori:

- Pretul;
- Costurile ;
- Viteza de executare a ordinului ;
- Probabilitatea de executare;
- Marimea ordinului Clientului.

Locuri de executare a ordinelor

Modul de executare a ordinelor poate fi unul sau mai multe dintre cele prezentate mai jos:

- Direct pe o piata reglementata, un sistem multilateral de tranzactionare (MTF) sau sistem organizat de tranzactionare (OTF) in cadrul caruia Banca este membru sau participant;
- Indirect, pe o piata reglementata, un sistem multilateral de tranzactionare (MTF) sau sistem organizat de tranzactionare (OTF) in cadrul caruia Banca nu este membru direct sau participant. In acest caz Banca colaboreaza cu unul sau mai multi participanti, cu care are incheiate acorduri pentru gestionarea ordinelor Clientilor.

Taxele si comisioanele sunt astfel structurate incat sa nu discrimineze un anumit loc de tranzactionare.

In cazul in care Banca executa un ordin al Clientilor in afara regulilor unor piete reglementate MTF sau OTF inseamna ca tranzactioneaza in afara pietei. Pentru a putea tranzactiona in afara pietei Banca trebuie sa detina consimtamantul prealabil al Clientului. Cand Banca tranzactioneaza in afara pietei sunt avute in vedere urmatoarele considerente:

- In afara pietelor reglementate, MTF sau OTF cu contrapartide selectionate, cunoscute pentru profesionalism, onestitate si standarde de inalta calitate care tranzactioneaza in regim propriu sau actioneaza ca operator independent (SI – Systematic Internaliser);
- In afara pietelor reglementate, MTF sau OTF, prin intersectarea ordinelor de la doi Clienti diferiti, cu respectarea reglementarilor legale in vigoare;
- Din contul propriu;
- Printr-un broker;
- O tranzactie “over the counter” OTC cand Banca incheie acorduri speciale cu un sistem de tranzactionare in vederea executarii ordinului Clientului.

Clientul trebuie sa aiba in vedere ca atunci cand tranzactioneaza in afara pietei se va confrunta cu riscul de contrapartida. Aceasta inseamna ca, in cazul in care, contrapartida (Banca Transilvania sau orice alta parte) intra in insolventa este posibil sa fie in imposibilitatea de a-si indeplini obligatiile contractuale in relatia cu Clientul.

În cazul în care Banca primește sau transmite ordine va acționa pentru a servi cele mai bune interese ale Clientului în ceea ce privește plasarea ordinelor, transmiterea acestora către brokeri, contrapartide externe, care pot fi atât entități din cadrul Grupului Financiar Banca Transilvania, cât și din afara acestuia. În aceste cazuri Banca se va asigura ca și brokerii sau contrapartidele externe respectă obligațiile de cea mai bună executare a ordinelor.

După caz, Banca va publica un raport anual al primelor cinci entități la care ordinele Clientilor au fost trimise în cadrul anului anterior. Banca va publica o evaluare a calității executării ordinelor în relația cu toate entitățile în cadrul cărora a plasat ordine. De asemenea, pentru fiecare clasă de instrumente financiare sau servicii de investiții vor exista rapoarte care să le permită Clientilor să evalueze calitatea serviciilor furnizate.

Banca Transilvania va monitoriza respectarea acestor Principii și va evalua eficacitatea acestora. În cazul în care este necesar se va încerca eliminarea deficiențelor. Revizuirea acestor principii se va face cel puțin o dată pe an sau de câte ori se consideră ca este nevoie pentru a se putea obține cel mai bun rezultat pentru Client. Modificarea acestor principii se face cunoscută prin publicarea unei versiuni actualizate la adresa <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Prin publicarea unei noi versiuni Banca va considera ca un Client și-a dat acordul pentru modificările aduse, cu excepția situației în care acesta își va în mod expres dezacordul în termen de maxim 15 zile de la data publicării, prin comunicarea acestuia către Banca Transilvania, pe adresa de mail MIFIDII@btrl.ro, în legătură cu anumite modificări aduse.

Banca Transilvania nu primește remunerații sau beneficii non-monetare pentru trimiterea ordinelor către un anumit loc de tranzacționare care încalcă directivele MiFID II privind conflictele de interese sau stimulentele. Toate plățile primite/facute către terți vor respecta cerințele MiFID II privind stimulentele și vor fi comunicate, când apar.

Locuri de tranzacționare

În funcție de instrumentul sau tranzacția financiară pentru care Banca poate accepta ordine din partea Clientilor, precum și în funcție de notionalul aferent acestuia/acesteia, se pot utiliza unul sau mai multe locuri de tranzacționare, după cum urmează:

- **FX forward și FX swap:**
 - Contrapartide interbancare / OTC
 - Interdealer brokers OTF / OTC:
 - Continental Capital Markets
 - Tullet Prebon
 - ICAP
 - BGC
 - Cont propriu

- **Instrumente cu venit fix:**
 - Bloomberg MTF – platforma E-Bond
 - Contrapartide interbancare / OTC
 - Interdealer brokers OTF / OTC:
 - Continental Capital Markets
 - Tullet Prebon

- ICAP
- BGC
- Adamant Capital
- Cont propriu
- Bursa de Valori Bucuresti prin BT Capital Partners
- **Instrumente derivate pe rata dobanzii (IRS, CCIRS):**
 - Contrapartide interbancare / OTC
 - Interdealer brokers / OTC:
 - Continental Capital Markets
 - Tullet Prebon
 - ICAP

Modalitati de comunicare, rapoarte catre client, suport durabil

Toate comunicările de documente sau informații dintre Banca și Client vor fi făcute în limba română.

Comunicarea pentru agrearea termenilor și condițiilor fiecărui serviciu sau fiecărei tranzacții, precum și orice alte tipuri de comunicări între părți se poate realiza prin corespondența scrisă, prin mijloacele de comunicare la distanță precum telefon, email sau fax, precum și prin alte mijloace, în conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activități și servicii. Toate notificările și comunicările între părți vor fi făcute la adresa de corespondență indicată și la numerele de telefon/ fax, email comunicate între părți.

Banca are obligația de a furniza clienților un: **Raport de portofoliu** .

Acesta se transmite clienților periodic sau oricând la cerere, și cuprinde detalii privind fiecare instrument financiar deținut. Cantitatea, prețul de achiziție, prețul mediu ponderat pentru fiecare instrument financiar, prețul de referință corespunzător zilei de raportare pe piața unde se tranzacționează fiecare instrument financiar, diferențe favorabile/nefavorabile dintre prețul mediu ponderat de achiziție și prețul de închidere.

Raportul de portofoliu, extrasele de cont sau orice alte comunicări transmise Clientului se consideră a fi corecte și acceptate de Client dacă în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la comunicarea acestora de către banca, Clientul nu a transmis nicio înștiințare scrisă prin care să semnaleze apariția anumitor nereguli.

Banca va pune la dispoziția Clientului orice alt formular sau document care rezultă din prevederile legale fiscale sau de altă natură aplicabile precum și cu frecvența prevăzută de acestea.

Directiva MiFID II obligă Banca să furnizeze informații în scris. Pentru ușurința utilizării, informații personalizate vor fi furnizate de către Banca în format electronic (de exemplu, sub forma unui fișier pdf. atașat la un e-mail transmis de Banca) sau informații generale prin publicarea lor pe site-ul web al Bancii Transilvania <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Banca Transilvania declară că nu se vor posta pe site-ul web al bancii date cu caracter personal ale clienților. În acest scop, Banca are nevoie, în prealabil, de acordul dumneavoastră expres, pe care îl puteți oferi prin semnarea acestui formular. Pe viitor, veți primi informații numai pe cale electronică sau prin publicare pe site-ul web al Bancii Transilvania.

Principii pentru administrarea conflictelor de interese

În conformitate cu prevederile MiFID II, Banca a stabilit o politică pentru identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

Politică privind conflictul de interese are în vedere identificarea circumstanțelor care constituie conflict de interese sau ar putea conduce la un conflict de interese inducând un risc material sau daune intereselor unuia sau mai multor clienți, precum și specificarea procedurilor ce trebuie urmate și măsurilor ce trebuie adoptate în vederea administrării acestor conflicte.

În cadrul băncii există un departament de conformitate care are atribuții privind monitorizarea tranzacțiilor cu instrumente de investiții efectuate de către personalul relevant, precum și de evaluare și administrare a conflictului de interese. De asemenea, banca a dezvoltat proceduri interne de prevenire a posibilelor surse de conflicte de interese, între banca și clienții proprii, între angajații proprii și clienți, precum și proceduri de administrare a conflictelor, astfel încât interesele clienților să nu fie afectate.

Personalul angajat în desfășurarea operațiunilor de servicii de investiții financiare este obligat ca, în desfășurarea activității sale, să respecte cu strictete principiile referitoare la: corectitudine, bună credință și confidențialitatea informațiilor, diligență, cunoașterea clientului, informarea corespunzătoare a acestuia, gestionarea conflictelor de interese și respectarea reglementărilor în vigoare.

Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interese va fi pusă la dispoziția clientului în orice moment la cererea acestuia pe un suport durabil sau prin intermediul paginii de internet. În situația în care dispozițiile organizatorice sau administrative adoptate de Banca Transilvania pentru a preveni anumite conflicte de interese ce pot afecta negativ interesele clientului nu sunt suficiente pentru a garanta, cu o certitudine rezonabilă, ca riscul de a afecta interesele clienților va fi evitat, Banca informează în mod clar clienții, ca ultima măsură, înainte de a acționa în numele lor. Această informare va include informații în legătură cu natura generală și/sau sursele conflictelor de interese și cu măsurile luate în scopul diminuării riscurilor respective.

Instrumente financiare și riscurile asociate acestora

Actiuni

Actiunile sunt instrumente financiare emise de societăți comerciale, reprezentând fracțiuni din capitalul social al societății, conferind detinatorului un drept de proprietate asupra emitentului și implicit dreptul la dividende și la vot în cadrul Adunării Generale a Acționarilor, proporțional cu

cota de participare la capitalul social subscris și varsat al societății.

Acțiunile sunt emise în formă dematerializată, fiind înregistrate sub formă de înregistrări în cont de către depository-ul acestora. De obicei, acțiunile au, pe termen lung, randamente mai mari decât obligațiunile dar, spre deosebire de obligațiuni, în cazul acțiunilor, profitul, dividendele nu sunt cunoscute (și nu sunt garantate) și se asuma și riscul de pret de piață al acțiunilor, care se poate materializa într-un câștig sau pierdere de capital (în limba engleză, „capital gain/loss”). Investiția în acțiuni necesită cunoașterea pieței și o monitorizare continuă a factorilor care pot influența prețul acțiunilor.

Riscurile asociate investiției în acțiuni

Aceste riscuri pot fi atribuite multor factori, care sunt atât interni emitentului (cum ar fi poziția sa financiară, tehnică și comercială, politica referitoare la investiții, perspectivele sale și cele ale sectorului sau economic, etc.), cât și externi emitentului, întrucât piața acțiunilor este afectată de evenimente politice, precum și de situația economică și monetară (atât la nivel național cât și internațional).

Riscul de pret de piață - intervenit ca urmare a schimbării prețurilor acestora din cauza unor factori legați de mișcările pieței și de situația emitentilor lor.

Riscul de emitent - variază de la societate la societate și este generat de performanțele anterioare ale emitentului; reprezintă posibilitatea ca un eveniment major să afecteze activitatea unei societăți comerciale, de natură să ducă la declinul sau chiar falimentul acesteia.

Riscul sectorial - este dat de investiția în societăți care aparțin aceleiași ramuri economice, sau dependente de o singură ramură. În situația unei instabilități economice aferente sectorului respectiv, toate aceste societăți vor fi afectate într-un mod negativ.

Riscul de credit - nu există garanții ca investitorii își vor recupera banii. În caz de faliment, acțiunile pot scădea în valoare sau pot deveni complet lipsite de valoare.

Riscul de lichiditate - lichiditatea unui instrument este afectată direct de oferta și cererea pentru instrumentul respectiv.

Riscul valutar - fluctuațiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra câștigului sau pierderii de pe urma tranzacției efectuate într-o altă monedă decât moneda la care va raportată câștigul sau pierderea.

Instrumente ale pieței monetare

Instrumentele pieței monetare, inclusiv titlurile de stat cu scadență mai mică de un an și certificatele de depozit - intra în categoria instrumentelor de credit pe termen scurt, cu mai puțin de un an până la scadență, emise de obicei cu discount. Aceste instrumente sunt supuse riscului volatilității prețului datorită unor factori cum ar fi rata dobânzii, percepția pieței cu privire la solvabilitatea emitentului și gradul de lichiditate al pieței.

Obligațiuni

Obligațiunile sunt instrumente financiare emise de organisme publice (stat, organism public al administrației centrale sau locale) sau private (societăți comerciale), cu scopul de a-și finanța activitățile sau alte obiective, reprezentând fracțiuni dintr-un împrumut contractat de către emitent, conferind detinatorului dreptul la încasarea unei dobânzi și emitentului obligația rascumpărării la scadență, în condițiile specifice de emisiune a obligațiunilor.

Specificatiile importante ale obligațiunilor, cum ar fi valoarea nominală, rata cuponului și scadența, sunt stabilite la momentul emiterii. Rambursarea se poate face în plăți multiple sau în totalitate, la scadență.

Rata cuponului este calculată ca procent din valoarea nominală a obligațiunii și poate fi fixă sau fluctuantă (raportată la o rată de referință). Obligațiunile sunt de mai multe tipuri: dematerializate sau la purtător, convertibile în acțiuni, asigurate sau nu, cu diferite perioade de

maturitate, cu dobanda fixa sau variabila, cu discount etc.

Randamentul obligatiunilor corporative este de obicei mai mare decat cel oferit de obligatiunile de stat pentru a compensa riscul de credit mai mare.

Obligatiunile se adreseaza investitorilor cu aversiune la risc sau celor care vor sa reduca gradul de risc al investitiilor. Dezavantajul principal il reprezinta lichiditate limitata si potentialul redus de diversificare.

Obligatiunile pot fi:

- Obligatiuni guvernamentale (titluri de stat) – acestea reprezinta o atestare a unei datorii publice sub forma de bonuri, certificate de trezorerie, obligatiuni care pot fi emise in moneda locala sau in valuta;

- Obligatiuni corporative – titluri de creanta emise de societati corporative;

- Eurobonduri – obligatiuni emise si tranzactionate in alte tari decat cea in a carei valuta este denominata obligatiunea. Aceste obligatiuni pot fi emise de catre societati, institutii publice, state suverane, organizatii internationale.

Riscurile asociate investitiei in obligatiuni

Riscurile aferente se refera la incapacitatea emitentului de a plati dobanzile la termenele fixate initial, la variatia pretului lor in functie de rata dobanzilor etc.

Riscul de rata a dobanzii - se manifesta prin inregistrarea unor pierderi de catre detinatorul de obligatiuni ca urmare a ratei dobanzii de pe piata. Astfel, in cazul in care rata dobanzii creste/scade, valoarea obligatiunilor cu cupon fix si implicit pretul, scad/cresc;

Riscul de rascumparare inainte de scadenta – investitorii pot suporta pierderi in cazul in care obligatiunea este vanduta inainte de scadenta. Rascumpararea anticipata reduce durata imprumutului, fapt ce poate genera si reducerea venitului sau a randamentului asteptat al respectivei obligatiuni;

Riscul de credit - se manifesta intr-o prima forma prin risc de faliment al emitentului, care apare prin posibilitatea ca emitentul sa nu-si poata indeplini obligatiile implicate in obligatiune;

Riscul inflatiei - reprezinta posibilitatea ca valoarea viitoare a investitiei sau a venitului atasat sa fie erodata de efectul inflatiei;

Riscul de lichiditate – variaza invers proportional cu dimensiunea emisiunii, astfel cu cat volumul emisiunii este mai mare, cu atat riscul este mai mic.

Titluri de participare la organismele de plasament colectiv in valori mobiliare

Organismele de plasament colectiv in valori mobiliare sunt fondurile deschise de investitii si societatile de investitii, care au ca unic scop efectuarea de investitii colective, plasand resursele banesti intr-un portofoliu de instrumente financiare si operand pe principiul diversificarii riscului si administrarii prudentiale.

Tipuri de organisme de plasament colectiv:

**Fonduri monetare* – investesc in principal in instrumente financiare pe termen scurt, cu scadenta mai mica de 1 an, cum ar fi: depozite bancare, titluri de stat, certificate de depozit. Investitia in aceste fonduri e considerata a fi cu risc extrem de mic.

**Fonduri care investesc in instrumente cu venit fix* – aceste fonduri ofera investitorilor posibilitatea unei investitii indirecte in obligatiuni. Fondurile de instrumente cu venit fix se caracterizeaza prin riscuri reduse si sunt adresate investitorilor cu toleranta redusa la risc.

**Fonduri mixte (fonduri diversificate)* – fonduri care investesc atât în instrumente cu venit fix (titluri de stat, obligațiuni, depozite) cât și în acțiuni. Strategia acestor fonduri este echilibrată, menținând un nivel de risc mediu. Fondul diversificat se adresează investitorilor care își doresc performanțe peste dobânzile bancare, dar fără a depăși un anumit nivel de risc.

**Fonduri de acțiuni* – toate activele sau cea mai mare parte (>80%) a unui astfel de fond sunt investite în acțiuni. Aceste fonduri se adresează clienților care doresc să beneficieze de creșterile înregistrate de acțiuni în condiții de sumă și riscuri mai mici decât o investiție directă în acțiuni. Nivelul de risc aferent investiției într-un fond de acțiuni este ridicat sau foarte ridicat.

Fondurile de investiții au asociate nu numai avantajele ce le sunt specifice, dar și riscul nerealizării obiectivelor, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori, veniturile obținute din investiție fiind, de regulă, proporționale cu riscul.

Riscurile la care sunt expuse investițiile dintr-un fond sunt:

Riscul de piață (sistemic) - reprezintă riscul de a înregistra pierderi (incertitudinea veniturilor viitoare) ca urmare a modificărilor adverse ale prețurilor de piață sau ale parametrilor de piață (factorii de piață standard sunt: cursul de schimb, rata de dobândă etc.). Riscul de piață caracterizează întreaga piață și nu poate fi redus prin diversificare. Riscul sistemic este generat de modificări ale factorilor macroeconomici, politici, legali sau orice alte evenimente care afectează piața în ansamblul ei.

Riscul de piață (nesistemic) - reprezintă riscul modificării prețului unor anumite instrumente financiare datorită evoluției unor factori specifici acestora.

Riscul de rată a dobânzii - reprezintă riscul de diminuare a valorii de piață a pozițiilor sensibile la rata dobânzii, ca urmare a variației ratelor dobânzii.

Riscul de credit - reprezintă riscul de pierdere ca urmare a modificării adverse a bonității contrapartidei sau emitentului respectivului instrument financiar. Riscul de credit apare în legătură cu orice fel de creanță și constă în riscul ca debitorii să nu fie capabili să-și îndeplinească obligațiile (la timp sau în totalitatea lor), din cauza lipsei de solvabilitate, a falimentului sau a altor cauze de aceeași natură.

Riscul de contrapartidă - se referă la consecințele negative asociate cu neplata unei obligații, inclusiv depozite bancare, instrumente financiare derivate, falimentul sau deteriorarea ratingului de credit al unei contrapartide, inclusiv bancile. Riscul de contrapartidă include toate tranzacțiile și produsele care dau naștere unor expuneri.

Riscul de concentrare - reprezintă riscul de a suferi pierderi din (i) distribuția neomogenă a expunerilor față de emitentii de instrumente financiare, (ii) din efecte de contagiune între debitorii sau (iii) din concentrare sectorială (pe industrii, pe regiuni geografice etc.). În situația unui portofoliu diversificat, acest risc nu prezintă importanță.

Riscul de lichiditate - reprezintă riscul de a nu putea vinde într-un interval scurt de timp un instrument financiar/ poziție deținută fără a afecta semnificativ prețul acestuia (nu există cerere pentru acel instrument financiar decât în condițiile acordării unor discounturi semnificative de preț).

Riscul legislativ - reprezintă posibilitatea ca o schimbare bruscă a legislației să afecteze randamentul și condițiile de funcționare ale fondului.

Riscul operațional - reprezintă riscul de a se înregistra pierderi ca rezultat al unor procese interne inadecvate, erori umane sau de sistem la nivelul societății de administrare (SAI sau AFIA) sau ca rezultat al unor evenimente externe.

Contracte Forward, Swap

Contractul forward reprezintă un contract încheiat între doi agenți, prin care vânzătorul se obligă să livreze la o anumită dată viitoare un anumit activ suport, iar cumpărătorul se obligă să efectueze

plata la momentul livrării activului suport, pe baza unui pret predeterminat la momentul încheierii respectivului contract. Elementele contractului precum obiectul (activul suport), cantitatea, pretul, scadenta si locul de livrare, sunt supuse negocierii si sunt determinate la momentul încheierii contractului.

O tranzactie swap este un acord OTC (Over-the-counter, netranzactionat pe o piata reglementata/sistem alternativ de tranzactionare) intre doua parti prin care prima parte promite sa faca o plata in contul celei de-a doua parti si cea de-a doua parte face o plata simultana in contul primei parti. Platile pentru ambele parti implicate sunt calculate conform unor formule si sunt efectuate conform unei scheme convenite cuprinzand o esalonare la diferite date in viitor.

Produse structurate

Produsele structurate sunt o combinatie de diferite instrumente financiare, de cele mai multe ori o combinatie intre un instrument cu venit fix (de ex. o obligatiune) sau un depozit la termen si o optiune cu activ suport pe instrumente financiare (de ex. perechi valutare, actiuni sau indici pe actiuni, obligatiuni, marfuri, etc.). La maturitate, capitalul investit este protejat/neprotejat aspect mentionat in prezentarea (descrierea) produsului structurat.

Principalele riscuri asociate investitiei in aceste produse sunt:

Riscul aferent activului/elor suport si strategiei de investitii: in functie de activul(ele) suport si de strategia de investitii (bearish, bullish, bear/bull sau neutra) aferenta produsului structurat, o crestere sau scadere a valorii activului(elor) suport poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra pretului de piata al produsului structurat.

Riscul de rata de dobanda: modificarile intervenite in ratele de dobanda pot avea un impact asupra pretului de piata al produsului structurat.

Riscul de credit si riscul de lichiditate aferente emitentului: insolventa emitentului poate determina o pierdere partiala sau totala a capitalului investit.

Riscul de lichiditate al pietei: in cazul produselor structurate care nu sunt listate pe o bursa, exista riscul ca piata sa fie putin lichida. Investitorii care doresc sa vanda produsele structurate inainte de maturitate, vor fi obligati sa le vanda la pretul pietei.

Acest pret de piata poate fi cunoscut cu exactitate doar la momentul vanzarii produsului structurat. Pretul publicat al produsului structurat este un pret indicativ. Orice tranzactie poate genera un castig sau o pierdere de capital fata de valoarea nominala a produsului structurat.

Tarife si costuri asociate

Banca va percepe de la Client, pentru fiecare tranzactie, comisioanele, tarifele si spezele datorate de Client, in conformitate cu listele de comisioane si tarife utilizate, aplicabile fiecarei tranzactii, pentru piata, instrumentul financiar sau activul in cauza, asa dupa cum acestea sunt mentionate in documentatia contractuala incheiata intre Banca si Client sau, dupa cum acestea sunt afisate la sediile Bancii si/sau publicate pe pagina de internet a Bancii.

Modificarea acestora se realizeaza prin incheierea unui act additional la contractul incheiat intre Client si Banca sau in conditiile mentionate in contractele incheiate intre Client si Banca.

Directiva europeana MiFID II 2014/65/EU si Legea 126/2018 privind Pietele de instrumente financiare, impun firmelor de investitii prezentarea unui nivel estimativ al costurilor pe care-l presupune tranzactionarea de instrumente financiare inainte ca acestea sa fie efectiv tranzactionate (costuri ex-ante).

Acolo unde costurile ex-ante sunt diferite de zero, banca va prezenta clientului, pentru fiecare tranzactie in parte, o simulare a comisioanelor pentru primul an de investitie. Calculul de costuri va fi raportat la o suma standard astfel incat acesta sa fie usor de inteles pentru client.

Banca deduce sau retine orice taxe/impozite, din orice suma platita, daca are aceasta obligatie potrivit prevederilor legale aplicabile.

Documentul de Presentare MiFID II

Serviciile Bancii Transilvania fac obiectul Documentului de Presentare MiFID II, in masura in care nu am convenit in scris derogarea de la acesti termeni. Documentul de Presentare MiFID II poate suferi modificari. Cea mai recenta versiune a Documentului de Presentare MiFID II este publicata pe site-ul <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Va solicitam sa semnati si sa returnati acest formular catre Banca Transilvania.

Daca aveti intrebari suplimentare despre scrisoarea sau formularul de acord, va rugam sa va adresati persoanei dvs. de contact din cadrul Bancii Transilvania.

Subsemnatul/a declar expres prin semnarea prezentului document urmatoarele:

- ✚ Ca am primit si sunt de acord cu Principiile Bancii Transilvania de executare a ordinelor.
- ✚ Ca, daca e cazul, acord expres Bancii Transilvania permisiunea de a executa ordine in afara unei piete reglementate, a unui sistem multilateral de tranzactionare (MTF) sau a unui sistem organizat de tranzactionare (OTF);
- ✚ Ca acord expres Bancii Transilvania permisiunea sa-mi comunice informatii suplimentare referitoare la produsele si serviciile de investitii din oferta curenta a BT in format electronic (de exemplu, sub forma unui fisier pdf. atasat la un e-mail trimis de Banca Transilvania) sau prin publicarea acestora pe site-ul Bancii Transilvania;
- ✚ Ca am primit copii ale Documentului informativ de Presentare MiFID II si ca sunt de acord cu prevederile acestuia.

Prezentul "Document de prezentare MiFID II" elaborat de Banca Transilvania este prezentat cu scop informativ, pentru a aduce la cunostinta Clientului informatii fundamentate atunci cand utilizeaza serviciile furnizate de aceasta si nu are caracter contractual. Banca Transilvania nu isi asuma nicio raspundere pentru operatiunile efectuate in afara cadrului descris in acest document informativ.

Periodic, Banca va putea actualiza acest Document de Presentare, iar varianta actualizata va putea fi accesata de client pe pagina de internet a bancii la adresa: <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>.

Informatii generale despre Banca Transilvania.

Banca Transilvania S.A. persoana juridica romana administrata in sistem dualist, avand sediul social in Cluj-Napoca, Str. George Baritiu Nr. 8, cod postal 400027, Judetul Cluj, Romania Tel: 0801 01 0128 (BT) - apelabil din reseaua Romtelecom, 0264 30 8028 (BT) - apelabil din orice retea, inclusiv international, *8028 (BT) - apelabil din retelele Vodafone si Orange, adresa de e-mail: contact@bancatransilvania.ro, este inregistrata la Oficiul Registrului Comertului Cluj sub numarul J12/4155/1993, detine codul unic de inregistrare nr. RO5022670 si functioneaza in baza

Autorizatiei seria B nr. 000010 emisa de BNR la data de 1 iulie 1994. Banca Transilvania este membra a Fondului de Garantare a Depozitelor in Sistemul Bancar.

Autoritatile de supraveghere sunt:

- Banca Nationala a Romaniei, cu sediul central in Bucuresti, Strada Lipscani nr. 25, sector 3, cod postal 030031, tel.021/313.04.10;021315.27.50, www.bnro.ro.
- Autoritatea de Supraveghere Financiara, cu sediul central in Bucuresti, Splaiul Independentei, nr 15, sector 5, cod postal 050092, telefon 0800 825 627, 0040 21 668 12 08,office@asfromania.ro.

Orice detalii suplimentare se pot solicita la adresa de contact: MIFIDII@btrl.ro

Confirm pe aceasta cale ca am primit si citit prevederile continute in acest material informativ si ca am fost informat cu privire la riscurile aferente produselor de investitii mentionate in cadrul lui.

Nume _____

Semnatura

Prenume _____

Data _____

